

Intercultureel taalbeschouwingsonderwijs

De samenleving wordt gekenmerkt door een grote verscheidenheid op etnisch, cultureel, talig en religieus gebied. Dat een dergelijke verscheidenheid kan leiden tot spanningen en misverstanden, kan men dagelijks om zich heen ervaren. "Grappen" over mensen die anders zijn, leuzen en spreuken op muren en schuttingen en rellen wijzen hierop. Het zijn vaak uitingen van vooroordelen die leiden tot stereotypering, discriminatie en racisme.

Intercultureel taalbeschouwingsonderwijs wil een bijdrage leveren aan de bestrijding van vooroordelen, stereotypering, discriminatie en racisme. Daarbij wordt uitgegaan van het verschijnsel taal in de meest ruime zin van het woord. Dit houdt in dat in intercultureel taalbeschouwingsonderwijs aandacht wordt besteed aan verscheidenheid op talig gebied als een kenmerk dat enerzijds onlosmakelijk verbonden is met het multi-etnische karakter van de samenleving, maar dat anderzijds, in de vorm van autochtone taalvariatie, ook al voor de komst van etnische minderheden bestond. Aan zowel talen van etnische minderheidsgroepen als aan het Nederlands in zijn verschillende verschijningsvormen wordt aandacht besteed. Vooroordelen op grond van "anders zijn op talig gebied" komen in de Belgische en Nederlandse samenleving veelvuldig voor. Deze vooroordelen manifesteren zich vaak als vooroordelen ten aanzien van de mensen die die talen spreken. Het begrip "Die talen zijn vreemd" wordt al snel als "Die mensen zijn vreemd" geïnterpreteerd. Men is zich er dan niet van bewust dat iedereen de gebruiker kan zijn van welke taal dan ook en dat alle talen structureel linguïstisch gelijkwaardig zijn. Het is daarom belangrijk taal te leren zien als een universeel menselijke eigenschap, die geconcretiseerd wordt in verschillende talen met verschillende communicatieve en structurele eigenschappen en verbonden met verschillende etnische en/of culturele groepen. In intercultureel taalbeschouwingsonderwijs wordt aan het bereiken van deze doelstelling een bijdrage geleverd.

In de lezing zal achtereenvolgens aandacht worden besteed aan de volgende zaken :

Wat houdt intercultureel taalbeschouwingsonderwijs in ?

Voor wie is intercultureel taalbeschouwingsonderwijs bestemd ?

Wat zijn de doelstellingen van intercultureel taalbeschouwingsonderwijs ?

Wat kan in de lessen aan bod komen ?

Wat zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet worden om de doelstellingen te kunnen bereiken ?